

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 132. An pars major Capituli possit aliquid devernere cum præjudicio minoris partis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

ius omnium capitularium, dum Collegium seu Capitulum gratiam alicui facit. Azor. p. 2. l. 6. c. 17. q. 3. Item in casu dum negotium de quo agitur, principaliter & directè, & non tantum in consequentiam, singulos separatim concernit. Gl. in c. cum omnes. de constit. v. institutum. Gomez. Tom. 2. var. c. 3. n. 14. Dian. p. 1. tr. 3. resol. 26. & alii, quos citat & sequitur Barbof. loc. cit. n. 13. juxta Reg. juris. 29. in 6. quod omnes tangit, debet ab omnibus approbari. Verum de hoc enucleatius quest. seq. Est tamen etiam casus, in quo non sufficit major pars, sed requiruntur duæ tertiæ, nimirum Cardinalium presentium in electione Papæ juxta c. licet. de elect. uti etiam duæ tertiæ requiruntur in electione alia, dum hæc concurrat cum postulatione. Verum de his vide me in for. benef. ubi actum de postulatione & electione.

3. Resp. tertio: Pars minor, manens talis, etsi rationabiliter obijciens aliquid & probans, impedire possit decretum majoris partis, aut cogere illam per superiorem ad retractandum illud, ut dictum paulo supra juxta c. 1. h. t. ubi: Ut appellatione remota, semper effectum suum consequatur, quod à majore & saniore parte Capituli fuerit constitutum: sub hac expressa exceptione: Nisi à paucioribus & inferioribus aliquid rationabiliter objectum fuerit ostensum. Licet, inquam, se ita hæc habeant quod ad minorem partem; ea tamen nunquam decernere quid potest capitulariter seu nomine totius Capituli, nisi in casu, quo major pars esset privata ipso facto voce activa ob delictum commissum in actu capitulari. V. g. Ob electionem indigni scienter factam; eò quod tunc totius Capituli potestas resideret penes ceteros non delinquentes, licet numero pauciores; & hi repræsenterent pro illa vice Capitulum privatè ad delinquentes, & hi statuere. V. g. eligere aut negotium, circa quod deliquerunt alii, conficere possent. Abb. in c. 1. h. t. num. 11. Barbof. loc. cit. num. 14. Pirh. h. t. num. 3. Reiffenst. num. 22. Atque ita minor pars respectu hujus actus non remaneret pars minor, sed evaderet, pars major, imò totum collegium, ac si alii non essent, & consequenter, quod major pars horum non delinquentium statueret, erit ratum, absque eo, quod omnes illos necesse sit consentire, dum electio, v. g. de novo facienda.

Quest. 132. An igitur etiam pars major Capituli possit aliquid decernere cum præjudicio minoris partis?

RESP. Episcopus seu Prælatus cum majore parte Capituli contradicente minore parte potest ob necessitatem vel utilitatem Ecclesiæ decernere, non solum de bonis & juribus communibus Collegii juxta c. 1. h. t. sed etiam statuere de bonis & juribus spectantibus ad Capitularium singulos, adeoque in præjudicium singulorum, dum hæc illis obveniunt jure Collegii. Sic statuere potest, ut quilibet Canonicorum partem aliquam suorum reddituum pro reparatione Ecclesiæ conferre teneatur, prout statutum. c. ult. h. t. Cujus decisionis ratio est; quia jus percipiendi à singulis redditus Ecclesiasticos beneficiorum originatur in jure Ecclesiæ seu Collegii, & principaliter spectat ad illam ex cujus fructibus mensa capitularis surxit, licet jus hoc & fructus secundum portio-

nes divisum & attributum singulis pro honestæ eorum sustentatione, ac ita singuli eos percipiunt non jure proprio ac singulari, sed Ecclesiæ inter quam & Prælatus seu ipsorum ejus ceterumque Capitulum cum maxima sit communicatio, ejusque insuper proventus juxta primævam institutionem dividendi sint in quatuor partes, quarum una applicanda mensa Episcopali, altera mensa capitulari, tertia fabricæ, quarta pauperibus; hinc inquam æquissimum est; quin & lex caritatis exigat, ut Episcopus & Capitulum ex suis partibus ejus necessitati. V. g. dum fabrica restitutione eget, subsidium ferant, singulis Canonicis ex suis redditibus ad hoc contribuendis; ac proinde, ut id fiat, & singuli ad hoc teneantur, statuere potest Episcopus cum majore parte Capituli; ita cum Jo. And. & Abb. in c. ult. h. t. Laym. in disp. de reb. Eccles. alien. thes. 20. Pirh. h. t. num. 8. &c. quin etiam, ut iidem juxta c. 1. h. t. & c. de his. de Eccles. adific. si evidenter constet, mensam capitularem habere abundantes redditus, & fabricam egere, potest solus Episcopus compellere Capitulum, ut ex eis subveniat fabricæ; cum de jure ad hoc obligatum sit, & ubi est obligatio juris, non requiritur consensus obligati. Porro licet cit. c. ult. dicatur, posse Capituli majorem partem sic disponere unà cum Episcopo; videtur tamen etiam id posse sine Episcopo; & ita sentire videtur Laym. ib. mor. l. 1. tr. 4. c. 7. n. 10. dum postquam dixisset, posse Capitulum sine consensu Prælati statuere in causis exiguis ad se proprie spectantibus, subjicit; ad ejusmodi statuta sufficere consensum majoris partis, etiam si statuatur de rebus spectantibus ad singulos, jure tamen collegii, dummodo urgeat ratio necessitatis vel magnæ utilitatis, idque etiam locum habere in Ecclesiis collegiatis, ut statuere possint sine Episcopo &c.

2. Atque ex his inferitur primò, quod major pars collegii seu universitatis etiam secularis, contradicente minore, disponere quid possit in præjudicium cum diminutione juris & commodi singulorum, dum singuli participant seu utuntur hoc jure, non ut proprio & singulari, sed tanquam jure universitatis ejusdem, v. g. pacisci potest seu transigere circa jus pascendi aut cædendi ligna pertinens ad communitatem, ita ut singuli cives vel oppidani utantur eo jure in proprium commodum, cum tamen non sit jus singulorum proprium, sed jus universitatis, & usus & fructio tantum sit singulorum, non obstante, quod talis pactio seu transactio cedat in diminutionem commodi singulorum. Laym. loc. cit. thes. 21. Pirh. h. t. num. 8. notab. tertio. Inferitur secundò, quod è contra major pars communitatis sic statuere nequeat, etiam ad opera pia, circa bona singulorum, quæ ad singulos spectant jure proprio, ut sunt bona patrimonialia, & quæ ex his proveniunt; cum pars major non habeat jurisdictionem in minorem partem universitatis; & de his procedit regula 26. juris in 6. quod omnes tangit, debet ab omnibus approbari; & textus l. qui fundum. ff. de servit. prædior. rustic. ubi summarium sic habet: In iis, quæ communia sunt pluribus ut singulis, requiritur consensus omnium, qui potest separatim adhiberi; quamvis, ut Abb. in c. ult. h. t. num. 5. apud Pirh. loc. cit. notab. 4. quando universitas non habet, unde satisfaciatur obligationibus & debitis suis possint per superiorem singuli cogi ad contribuendum communitati ex bonis suis propriis & privatis.

Infer-

Infertur tertio, quod, ut major pars sic disponere possit circa redditus spectantes ad singulos jure collegii, requiratur imprimis causa pia & necessitas, vel utilitas, quae necessitati comparatur *Gl. in c. cum omnes. v. constitutum. de constit. Abb. in c. ult. h. t. numero 4. Laym. loc. cit. Pirh. loc. cit. notab. 1.* Unde non potest major pars, contradicentibus ceteris, constituere, ut singuli de redditibus pertinentibus ad eos jure collegii contribuant ad faciendam alicui gratiam, quae neque propriè pia, neque necessaria; cum sic cesset ratio, in qua fundatur dispositio illa *c. ult. h. t.* Et quidem requiritur, ut sit necessitas vel utilitas & causa pia ipsius Ecclesiae, cujus Capitulares ad contribuendum coguntur; si enim contributio illa facienda pro opere aliquo pio, sed extraneo, seu tali, quod ad dictam Ecclesiam seu Capitulum non multum pertinet, poterit pars

minor vel etiam unicus se opponere & impedire decretum majoris partis, pretendendo proprium seu singulare suum interesse. *Pirh. cit. notab. 1. Wiestn. h. t. num. 29.* De cetero, quia etiam ad utilitatem Ecclesiae Cathedralis spectat erectio & conservatio seminarii Clericorum, ad hanc dicta ratione statuere poterit major pars Capituli Cathedralis, juxta quod expressè decretum à Trid. *Sess. 23. c. 18. de reform.* quin & posse Episcopum cum majore parte Capituli, non obitante pauciorum contradictione, statuere, ut quilibet Canonicus aliquid ex suis redditibus Ecclesiasticis debeat contribuere ad sustentationem pauperis alicujus Scholaris, resolvit cum Abb. *in c. ult. h. t. num. 1. Barbof. ibid. num. 4.* quod intelligendum videtur, dum is speratur doctrinam suam profuturus Ecclesiae Cathedrali, quae non minus quam Ecclesia universalis viris doctis eget.

TITULUS XII.

Ut Beneficia Ecclesiastica sine Diminutione conferantur.

Quaest. 133. Quotupliciter contingat diminutio beneficiorum, & quid hic veniat nomine collationis?

Resp. ad primum: Diminutio haec generatim loquendo fit quatuor modis; nimirum per impositionem novi oneris, per divisionem, dismembrationem, suppressionem; sub quibus quatuor modis veluti species seu membra aut requisita veniunt beneficiorum unio, annexio, applicatio, incorporatio, subjectio, extinctio. Notandum tamen circa haec, diminutionem aliàs communiter idem sonare, quod dismembratio; dum nimirum, non sublata unitate beneficii pars fructuum ei auferretur, & alteri beneficio applicatur, adeoque distingui à divisione, qualis dicitur, dum ex uno beneficio fiunt duo *Laym. ad c. majoribus de prab. Item notandum, quod illud, quod beneficio imponi potest, esse duplex, reale & personale, reale est, dum pars aliqua reddituum beneficiatum subtrahitur, obligando beneficiatum, ut certam fructuum partem quot annis, aut semel pro semper solvat; personale, dum beneficiatus obligatur. V. g. ut deinceps scripturam praefatam, Theologiam aut Jus Canonicum doceat, Catechismum habeat, plura sacra dicat, choro assistat, simileve quid, quod aliàs beneficio annexum non fuit, praestet.*

2. Resp. ad secundum: Nomine collationis hic comprehenditur praesentatio, institutio, confirmatio & qualibet alia beneficii provisio, ut cum *Garc. de benef. p. 1. c. 6. num. 32. Pirh. h. t. in praebulo.*

Quaest. 134. Qualiter igitur prohibeatur. c. unico. h. t. providere alicui de beneficio cum diminutione, quae fit per impositionem novi oneris?

Resp. Prohibitum esse, & non licere ulli collatori inferiori Papae in ipsa provisione beneficii onus ullum praeter ea, quae in ipsa beneficii e-

rectione seu fundatione ei annexa sunt, imponere, seu collatarium gravare ullo onere reali vel personali. V. g. Reservando sibi vel alteri fructus, aut eorum partem, imponendo pensionem, aut impositam augendo, ut constat ex *c. unio. h. t. juncto c. prabemus. de censibus. c. si quis prabendas. 1. q. 3. & Concil. Trid. Sess. 25. c. 5. de reform. ubi: Ratio postulat, ut ius, quae bene constituta sunt (puta, in beneficiorum erectione seu fundatione) contrariis ordinationibus non detrahatur.* Nimirum, non tantum impositis oneribus derogando, sed & nova non imponendo, juxta declarationem S. Cong. apud Fagn. *in c. significatum. de prab. à n. 3.* Et quidem si exolutio oneris cedit directè vel indirectè in collatoris commodum, suspicio & periculum est simoniae pravitatis. *Laym. in c. cum Clerici. de pactis. num. 2.* Si verò exigatur pro collatione, seu de eo pacifcatur, aut à collatorio promittatur, simonia est expressa, ut cum Abb. *h. t. num. 14. Pirh. ibidem. num. 2. Engels. n. 2. Laym. loc. cit. num. 1.* Qualis tamen non est, si Episcopus, non quidem quae collator, sed quae Ordinarius, non ex pacto, sed per auctoritatem & potestatem suam ordinariam partem aliquam reddituum beneficii vacantis ob justam & necessariam causam reservet, vel etiam pensionem impositam augeat, praesertim ubi majores nunc quam ante fructus ex beneficio proveniunt; licet id cedat aliquo modo in Episcopi conferentis commodum. V. g. ad debita contracta, non suo privato, sed Ecclesiae nomine, solvenda. *Abb. loc. cit. num. 15. & 20. Laym. Pyrh. Engels. LL. cit. De cetero in eo, num id possit licitè citra simoniam cum consensu Capituli de jure ordinario, sine privilegio aut licentia Papae, non usque adeo conveniunt AA. Valde probabiliter id negari ab Abb. *h. t. num. 20. ait Pirh. h. t. num. 4. Arg. Rubrica. h. t. & c. ult. 1. q. 3. item Arg. Clem. 2. de reb. Eccles. non alien.* dum ibi unio perpetua beneficii fieri ab Episcopo mensae Episcopali, etiam cum consensu Capituli prohibetur; ea ratione, quod licet in facto proprio seu in suum com-*

modum